

## واکاوی تبیینی مفهوم مقاومت از منظر مقام معظم رهبری (دام‌زده)

علیرضا بیگی \*

مسعود ندافان \*\*

### چکیده

به اذعان بسیاری از کارشناسان و تحلیلگران حوزه سیاست در ادوار پیشین مقاومت در برابر استکبار در مناطق مختلف جغرافیایی به موفقیت‌های چشمگیری دست یافته است. این درحالیست که مفهوم مقاومت همچنان از ابهام برخوردار بوده و به مسئله پژوهش حاضر تبدیل شده است. از این روی تبیین علل موفقیت مقاومت نسبت به دیگر مفاهیم هدف اصلی و تبیین مؤلفه‌های استیلا بخش مقاومت، کمک به ترویج دیدگاه‌های مقام معظم رهبری در عرصه مقاومت و تبیین نظریه دولت ایشان نیز اهداف فرعی پژوهش حاضر است. جهت نیل به این اهداف از روش داده بنیاد استفاده شده است. علت انتخاب این روش، بهره‌گیری از بیانات مقام معظم رهبری و کاربست آن در چارچوب روش علمی جهت نیل به نظریه موردنظر ایشان یعنی «دولت مقاومت» است. یافته‌های پژوهش حکایت از این دارد که مقام معظم رهبری مفهوم مقاومت را در ابعاد مختلف سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، علمی و غیره می‌داند و معتقدند مفهوم مقاومت محدود بر مرزهای جغرافیایی نیست بلکه مبتنی بر نگرش امت‌محوری است. از منظر ایشان تحقق نهایی مفهوم مقاومت در تمام ابعاد به تشکیل «دولت مقاومت» ختم می‌شود.

واژگان کلیدی: داده بنیاد، دولت مقاومت، سید علی خامنه‌ای، مقاومت.

---

\* دانشجوی دکتری علوم سیاسی دانشگاه امام صادق (علیه‌السلام) و کارشناس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، تهران، جمهوری اسلامی ایران.  
(نویسنده مسئول)

a.r.beygi20@gmail.com

iD 0000-0002-6195-6693

\*\* دانشجوی دکتری علوم سیاسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات و کارشناس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، تهران، جمهوری اسلامی ایران.

M.naddaffan@gmail.com

iD 0000-0002-0221-9714

## مقدمه

**بیان مسئله:** منطقه غرب آسیا خاستگاه بسیاری از تمدن‌ها است و اکثریت ساکنان این منطقه باورمند به دین اسلام هستند. این منطقه از دیرباز به سبب برخورداری از ظرفیت‌های بالای اقتصادی و موقعیت مناسب ژئوپلیتیکی مورد توجه قدرت‌های بزرگ بوده است. این قدرت‌های بزرگ با کنش‌های استکباری در صدد استیلا بر منابع قدرت کشورهای غرب آسیا برآمدند. پیروزی انقلاب اسلامی ایران و خیزش‌های مردم ضد استکباری موجب شکل‌گیری محور مقاومت در غرب آسیا گردید. بر این اساس برسازی مفهوم مقاومت دارای اهمیت راهبردی است. از این رو تحلیل تبیین مفهوم مقاومت از منظر رهبر معظم انقلاب اسلامی، مسئله اصلی مقاله حاضر را شکل می‌دهد.

**اهمیت:** اتخاذ سیاست‌ها و حمایت از جنبش‌های مردمی استکبارستیز از بنیان‌های هویتی انقلاب اسلامی است. در صورت توجه عالمانه به حوزه اندیشه مقاومت شاهد تولید علم اسلامی و بومی با قابلیت تحلیلی مناسب در قبال رخدادهای مختلف خواهیم بود. از این حیث این موضوع اهمیت کاربردی دارد.

**ضرورت:** عدم اهتمام به واکاوی علمی و راهبردی نظریه مقاومت زمینه را برای استیلاي نظریه‌های غیردینی روابط بین‌الملل برای فهم رخدادهای حوزه مبارزه با استکبار مهیا کند. بنابراین تحقیق حاضر دارای ضرورت راهبردی و کاربردی است.

**هدف:** هدف اصلی این پژوهش، تبیین مفهومی مقاومت با بهره‌گیری از اندیشه‌های رهبر معظم انقلاب است. بر همین اساس اهداف فرعی این تحقیق عبارتند از: تبیین مؤلفه‌های تبیینی استیلابخش مقاومت و کمک به ترویج دیدگاه‌های مقام معظم رهبری در عرصه جامعه علمی.

**سوال‌ها:** این پژوهش فرضیه آزما نبوده و بر محوریت سوال اصلی زیر قرار دارد: واکاوی تبیینی اندیشه مقام معظم رهبری در حوزه مقاومت، چیست؟ در همین ارتباط به دو سوال فرعی پرداخته خواهد شد: ماهیت و خاستگاه مقاومت از منظر مقام معظم رهبری چیست؟ ابعاد و حوزه‌های کاربست مقاومت از منظر ایشان چگونه است؟

## ۱. پیشینه تحقیق

در این قسمت جهت آشنایی با ادبیات پژوهشی حوزه مقاومت و مشتقات آن مهم‌ترین مقالات علمی نگاشته شده پیرامون موضوع مزبور در فصلنامه دانش سیاسی و سایر منابع علمی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

### ۱-۱. پیشینه موضوع در نشریه دانش سیاسی

در نشریه دانش سیاسی پژوهشی با عنوان «تبیین مدل مفهومی مقاومت در اندیشه آیت الله سیدعلی خامنه‌ای» توسط آسیه مهدی پور (۱۳۹۸) به چاپ رسیده است. مهدی پور در این پژوهش چستی مفهوم مقاومت و ابعاد، زمینه‌ها، پیامدها و چشم انداز آن را در اندیشه مقام معظم رهبری مورد واکاوی قرار داده و از رهیافت روش داده بنیاد به ارائه مدلی مفهومی از آن نایل آمده است. این مدل به مثابه مولفه‌ای تعیین کننده در پیشرفت جامعه اسلامی و غلبه بر چالش‌های ناشی از قدرت طلبی نظام سلطه است. استقلال، نفی سلطه‌گری نظام سلطه، بازدارندگی چند بعدی و دستیابی به تمدن اسلامی طرح کلی مدل مفهومی مقاومت در این پژوهش است.

### ۱-۲. پیشینه موضوع در سایر منابع علمی

در این قسمت تلاش شده است تا هم با ادبیات پژوهشی مرتبط با محور مقاومت در سایر منابع علمی آشنا شد و هم به میزان نوآوری پژوهش حاضر پی برد. بایستی خاطر نشان کرد که با توجه به ساختار مقاله‌ای این پژوهش، در جدول پیش رونیز تنها مقالات علمی مورد بررسی قرار گرفته‌اند. با جست و جو در آثار مرتبط نشان می‌دهد؛ اثری به صورت مستقل به واکاوی گفتمان مقاومت در غرب آسیا از منظر رهبر معظم انقلاب نبرداخته است. عمده مباحث مرتبط با عنوان مقاله، در دو محور زیر قابل بازشناسی است.

### ۳-۱. آثاری که به واکاوی گفتمان مقاومت از منظر اسلامی پرداخته‌اند.

در این آثار نویسندگان کوشیده‌اند تا مؤلفه‌های برتری و غیریت‌ساز گفتمان مقاومت را شناسایی کنند. در همین راستا اعتقاد دینی، هویت ملی و ایدئولوژی اسلام سیاسی مهم‌ترین مؤلفه‌های فرهنگی مقاومت اسلامی دانستند (ناظمی ارکانی و خالدیان، ۱۳۹۷) و تنها را غلبه بر سلطه گفتمانی غرب را گفتمان مقاومت اسلام‌گرا تلقی کردند (محمدی، ۱۳۹۲).

### ۴-۱. آثاری که به دلالت‌های امنیت ملی و سیاست خارجی گفتمان مقاومت پرداخته‌اند.

در این سنخ از آثار نویسندگان کوشیده‌اند تا از منظر رهیافت‌های سیاست خارجی و امنیتی به روایت جدال گفتمان مقاومت با گفتمان سلطه‌جو غرب بپردازند. در این خصوص می‌توان به این منابع اشاره داشت: (عباسی، حبیبی و پارسا، ۱۳۹۲) و (شاهقلیان قهفرخی و سلیمانی، ۱۳۹۹).

بنابراین مشخص می‌شود که وجه تمییز نوشتار حاضر آن است که پژوهشگران کوشیده‌اند به بررسی تبیینی مقاومت و ابعاد آن از منظر رهبر معظم انقلاب اسلامی بپردازند.

## ۲. مبانی مفهومی و نظری

### ۱-۲. مقاومت

واژه مقاومت (resistance) در لغت به معنای به پاخاستن، برخاستن و پایدار ماندن است. این واژه در زبان عربی «مقاومه» بوده و بر وزن مفاعله به معنای با کسی برخاستن، بلند شدن و پایداری و ایستادگی در مقابل کسی یا چیزی است. علی‌اکبر دهخدا مقاومت را ایستادگی، پافشاری، استقامت و پایداری تعبیر کرده است (دهخدا، ۱۳۴۵، ص. ۲۱۳۰۲). در اصطلاح نیز اقدامی است که به موجب آن مخالفت مردم از چیزی نشان داده می‌شود (Collin, 2004, p. 212). معنای لغوی مفهوم مقاومت حکایت از این دارد که این مفهوم محدود و منحصر به کنش در عرصه نظامی نیست بلکه به هر نوع از ایستادگی و پایمردی در مقابل عوامل برهم زننده تعادل و توازن اشاره دارد.

### ۲-۲. محور/جبهه مقاومت اسلامی

محور/جبهه مقاومت یک ائتلاف ژئوپلیتیک منطقه‌ای، مرکب از مجموعه بازیگران دولتی (ایران و سوریه) و غیر دولتی (حزب الله لبنان، حماس و جهاداسلامی) است که منافع مشترک ملی و ایدئولوژیک دارند و تلاش می‌کنند با سیاست‌های مستقل و مقاومت محور خود، نظام سلطه با محوریت ایالات متحده آمریکا را نقد کنند (رضاخواه، ۱۳۹۲، ص. ۱). در واقع محور مقاومت انعکاس هویت برآمده از انقلاب اسلامی ایران در جهان خارج است.

### ۳. روش‌شناسی

پژوهش حاضر کاربردی و رویکرد محققان توصیفی - تحلیلی می‌باشد و تحلیل داده‌ها بر مبنای روش داده بنیاد انجام می‌گیرد. این روش بر کشف و درک معنای داده‌های واقعی تمرکز دارد. نظریه داده بنیاد، به صورت استقرایی و بر اساس تجربه افرادی که یک مشکل مشترک دارند ساخته شده است به طوری که هدف آن تعریف واقعیت یک گروه با توجه به تعاملات بین اعضای آن و تبیین رفتارها در زمینه اجتماعی مورد مطالعه می‌باشد (De Smet and al., 2019, p 2-3). برای کاربست روش داده بنیاد جهت هدف اعلامی، گام‌های زیر برداشته شده است:

## گام اول. تحدید موضوع

نخستین گام در روش داده بنیاد تحدید یا تعیین موضوع است، بدین معنی که موضوع پژوهش بایستی به صورت واضح و شفاف مشخص شده و ابعاد مختلف آن بیان گردد. تعیین یا تحدید موضوع به عنوان نخستین گام پژوهش در تمام روش‌ها کیفی و کمی مشترک است (مهرابی و دیگران، ۱۳۹۰، ص. ۱۷).

## گام دوم. گردآوری داده

دومین گام روش داده بنیاد گردآوری داده است. داده‌ها به نوعی پیشامدها یا فعالیت‌های واقعی به دست آمده هستند. گردآوری داده برای روش داده بنیاد می‌تواند از طریق مشاهدات، اسناد و منابع کتابخانه‌ای، گفت‌و شنود و مصاحبات، خاطرات پاسخ‌دهندگان و حتی تأملات شخصی خود پژوهشگر به دست آید. همچنین، می‌توان از اسناد تاریخی، عکس‌ها، فیلم‌های ضبط‌شده و آثار هنری نیز استفاده کرد. به طور خلاصه، از هر رسانه‌ای می‌توان استفاده کرد زیرا اطلاعات مربوطه اضافی را فراهم می‌کند (Couture, 2003, p.128-131). گردآوری داده تا زمانی انجام می‌شود که داده‌ها به «نقطه اشباع» برسند (شیرودی، ۱۳۹۱، ص. ۹۱) و پژوهشگر احساس کند که در ادامه گردآوری داده مطلب جدیدی به دست نخواهد آورد (Sousa, 2006, p.324). در گردآوری داده‌های مورد نیاز نیز بایستی از تکنیک نمونه‌گیری بهره برد. نمونه‌گیری فرایند جمع‌آوری داده جهت تولید نظریه است (اخوان و جعفری، ۱۳۸۵، ص. ۱۴).

## گام سوم. کدگذاری

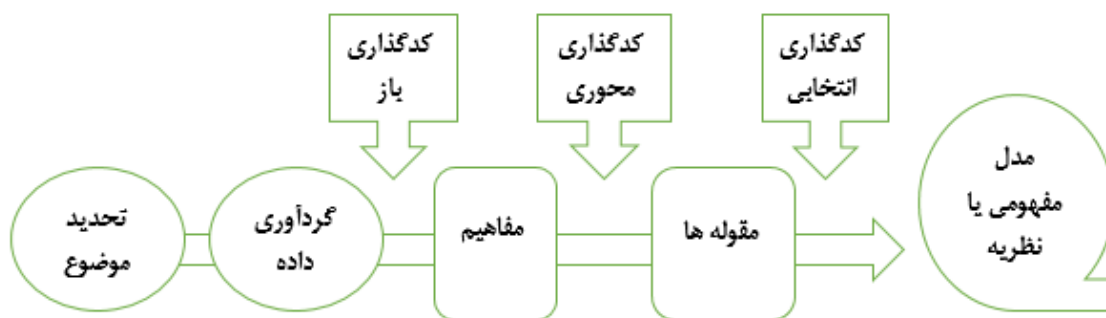
منظور از کدگذاری اختصاص نزدیک‌ترین مفهوم به کوچک‌ترین جزء داده است (شیرودی، ۱۳۹۱، ص. ۹۲). از طریق کدگذاری داده‌های خام کیفی به داده‌ها یا موادی قابل مدیریت و مفید تبدیل می‌شود (مهری، ۱۳۹۵، ص. ۳۷). کدگذاری در روش داده بنیاد دارای سه مرحله ذیل است:

**الف. کدگذاری باز:** کدگذاری باز که از آن به رمزگذاری باز نیز یاد می‌شود، سومین مرحله روش داده بنیاد است که از رهیافت آن اقدام به مطالعه داده‌های گردآوری‌شده و رمزگذاری اولیه مفاهیم مرتبط با موضوع می‌پردازد. به بیان دیگر در مرحله کدگذاری باز مفاهیم موجود در داده‌ها شناسایی شده، ویژگی‌ها و ابعاد آن‌ها در داده‌ها کشف می‌گردد و به هر کدام از آن‌ها عنوان یا برچسبی اطلاق می‌شود که از آن به کد یا رمز تعبیر می‌گردد. کد یا رمز بازبایستی گویای محتوای داده مورد نظر باشد به گونه‌ای که خواننده با مشاهده آن کد یا رمز بتواند به مفاهیم موجود در جملات پی ببرد (Miles & Huberman, 2002, p. 51).

**ب. کدگذاری محوری:** کدگذاری محوری فرآیند مطالعه و یکپارچه‌سازی مفاهیم است. از رهیافت مقایسه مفاهیم مختلف می‌توان زمینه‌های اشتراک آنان را به دست آورد که این امر امکان طبقه‌بندی مفاهیم مشابه در قالب طبقه‌بندی‌های یکسان

را فراهم می‌سازد. پس از یافتن پیوندهای میان مفاهیم، وجه اشتراک آنان مقوله نام‌گذاری می‌شود (مهرابی و دیگران، ۱۳۹۰، ص. ۲۱). ارتباط میان هر مقوله با زیر مقوله‌هایش در مرحله کدگذاری محوری صورت می‌گیرد (ذکایی، ۱۳۸۱، ص. ۶۳). علت نام‌گذاری این نوع از کدگذاری به کدگذاری محوری این است که حول محور یک مقوله تحقق می‌یابد.

**پ. کدگذاری انتخابی:** از نظر استراوس، کدگذاری انتخابی عبارت است از مکانیسم گزینش مؤلفه‌های اصلی و ارتباط دادن آن‌ها به سایر مؤلفه‌ها و اعتبار بخشیدن به روابط و پرکردن جاهای خالی آنان با مقولاتی که نیاز به اصلاح و گسترش بیشتر دارند. در این مرحله داده‌های سازمان‌دهی شده در قالب مؤلفه‌های گوناگون و در ابعاد محدودتری مورد دسته‌بندی قرار می‌گیرند (مهرابی و دیگران به نقل از آلن، ۲۰۰۳، ص. ۱۴). در این مرحله روابط فی‌مابین مقوله‌های موجود در کدگذاری محوری تبیین می‌شود تا مقوله‌ها پالایش شوند. در کدگذاری انتخابی به‌عنوان آخرین مرحله کدگذاری، از میان مقوله‌ها مقوله محوری انتخاب و حول آن نظریه‌ای برآمده از دل تحقیق ارائه می‌شود. نظریه به وجود آمده از دل داده‌ها نیز حول مقوله محوری به‌صورت مدل تصویری ارائه می‌شود (رشیدی و ازکیا و وثوقی، ۱۳۹۶، ص. ۲۸۱).



تصویر شماره (۱): فرآیند تدوین نظریه بر اساس روش داده بنیاد

#### ۴. یافته‌ها

در این قسمت از پژوهش بیانات مقام معظم رهبری پیرامون مقاومت اسلامی از پایگاه حفظ و نشر آثار ایشان استخراج شده و بر اساس کدگذاری باز مفاهیم آن احصاء می‌شود. در این قسمت تنها بیاناتی که به مقاومت اسلامی در غرب آسیا (به‌جز انقلاب اسلامی ایران) مرتبط است اشاره می‌شود.

##### ۴-۱. استخراج مفاهیم

شیوه کدگذاری بدین‌صورت است که از حروف انگلیسی «Y» «M» و «D» به ترتیب برای بیان «سال»، «ماه» و «روز» بیانیه استفاده می‌شود. اعدادی که در مقابل این حروف قرار می‌گیرند نیز نشان‌دهنده تاریخ بیانات مقام معظم رهبری است. در قسمت انتهای کد نیز حرف «N» وجود دارد که نشان‌دهنده عدد مفاهیم است. برای مثال کد D97M11Y29N5 نشان‌دهنده

مفهوم شماره ۵ است که در سخنرانی مقام معظم رهبری در تاریخ ۲۹ بهمن سال ۹۷ ذکر شده است. به منظور رعایت اختصار در این قسمت از ذکر تمام نقل قول ها خودداری شده است.

جدول شماره (۱): فیش‌های مفاهیم مقاومت

کدها	مفاهیم	بیانات مقام معظم رهبری	ش.ب.ع
Y61M1D26N1	از ملزومات مقاومت، هوشمندی و بینایی و تیزنگری	تنها مقاومت لازم نیست، بینایی لازم است، هوشمندی لازم است، تیزنگری لازم است.	۱
Y65M6D14N2	عدم تعهد از عوامل تحقق مقاومت.	اولین اقدام احیای اصل عدم تعهد است... یعنی اولاً دولت‌هایی که عضو جنبش باشند، باید اصول آن را در روابط خود با دولت‌های دیگر کاملاً مراعات کنند. روح اصلی آن مقاومت و رفض هر نوع سلطه است. کاملاً بی‌معنی است که دولت‌هایی عضو جنبش باشند، در عین حال پایگاه نظامی یا امکانات لازم برای تسلط اقتصادی، سیاسی و فرهنگی را در اختیار ابرقدرت‌ها بگذارند. و از آن زشت‌تر اینکه به تجاوز نظامی یا تهاجم اقتصادی اقدام کنند. ثانیاً: فکر عدم تعهد و اراده‌ی مقاومت در مقابل هجوم سلطه باید به نحو وسیع در میان ملت‌ها تبلیغ شود.	۲
Y65M6D14N3	رفض سلطه، روح جنبش‌های مقاومت		
Y65M6D14N4	عدم تامین امکانات اقتصادی، سیاسی و فرهنگی به ابرقدرت‌ها		
Y65M6D14N5	تبلیغ فکر عدم تعهد و اراده مقاومت در مقابل هجوم سلطه در میان ملت‌ها		
Y65M6D14N6	آمادگی مردم بهترین پشتوانه برای مقابله جدی با قدرت‌های سلطه‌گر		
Y65M6D14N7	امکان مقابله با سلطه و امپریالیسم حتی بدون امکانات مادی	مقاومت موفق مسلمانان لبنان علیه حضور نیروهای بیگانه و متجاوز به بهترین وجه ثابت نموده که گناه تحکیم سلطه و تجاوز امپریالیسم را در هیچ نقطه‌ای از جهان سوم نمی‌توان به گردن فقدان شرایط مادی انداخت. روحیه ستم ناپذیری تنها عاملی است که می‌تواند توفیق مبارزه مسلمانان لبنان را توضیح دهد.	۳
Y65M6D14N8	روحیه ستم ناپذیری عامل پیروزی مقاومت لبنان		
Y66M6D31N9	ایمان سلاح مقاومت	سلاح آنان ایمانشان، اراده نیرومندشان و خونشان بود و خون بر شمشیر پیروز شد. سیاست پیروزی خون بر شمشیر همان سیاست مقاومت مظلومانه است.	۴
Y66M6D31N10	سیاست مقاومت، پیروزی خون بر شمشیر		
Y68M6D22N11	ایستادگی و مقاومت تنها راه دفاع از اسلام	تنها راه ما برای دفاع از اسلام و انقلاب ایستادگی و مقاومت است.	۵
Y68M11D19N12	از راه‌های تحقق مقاومت، شکستن هیبت دشمنان	خصوصیت ابرقدرت این است که به مردم دنیا تفهیم کند که هیچ‌کس در مقابل او تاب ایستادگی و مقاومت ندارد. یک‌وقت چند سال پیش از این گفتم که ابرقدرت‌ها بیش از آنچه با پول و سلاحشان زندگی بکنند و قدرت نشان دهند و حکومت بکنند، با هیبتشان زندگی می‌کنند و فرمان می‌رانند و حکومت می‌کنند.	۶

Y68M12D5N13	حضور فرماندهان مقاومت در خط مقدم عامل تقویت روحیه سربازان	بعضی اوقات سربازهای جلوی خط مقدم حتی درجه‌دارها و افسرهایشان خیال می‌کنند فرمانده آنجا به یاد آنها نیست. این موضوع آنها را خرد می‌کند. حالا اگر شما رفتید و مقداری پول به او دادید این کار معجزه درست نمی‌کند و اصلاً کمبودش مشکلی به وجود نمی‌آورد. او باید بداند که شما به فکرش هستید و ناراحتی و رنج او را احساس می‌کنید. اگر چنین قضیه‌ای را فهمید روحیه پیدا می‌کند و می‌جنگد و مقاومت نشان می‌دهد و سنگر را حفظ می‌کند.	۷
Y69M2D12N14	مقاومت دولت‌های انقلابی عامل واهمه آمریکا	اگر آمریکا از دولت‌های انقلابی واهمه ندارد و مقاومت آنها برای او یک مقاومت غیرقابل نفوذ نیست چرا می‌خواهد آنها را واژگون کند؟	۸
Y69M3D7N15	نترسیدن از مرگ – فرار نکردن از میدان مبارزه	در خفقان آمیزترین کشورها هم اگر گروه‌های فقط نوبتی چند مقاومت کنند و از میدان در نروند و از کشته شدن نترسند پیروز خواهند شد. کمالینکه در جاهای دیگر دنیا دیدیم همینطور پیروز شدند.	۹
Y69M5D24N16	مقابله با هوی و هوس و خودپرستی	در درون وجود ما، بزرگترین دشمن ما کمین گرفته و آن، نفس اماره و شهوات و خودخواهی و خودپرستیهای ماست. هر لحظه‌یی که بتوانیم، این مار گزنده و این دشمن کشنده را سر جای خود بنشانیم – ولو به‌طور موقت – در آن لحظه، ما موفق و سعادتمند و قادر بر عمل و مقاومت و ایستادگی و جهاد فی سبیل‌الله هستیم.	۱۰
....	....	...	...
Y98M3D14N304	فرامرزی بودن؛ از ویژگی‌های مقاومت	این مقاومت به‌تدریج از مرزهای جمهوری اسلامی فراتر رفت. نه اینکه ما بخواهیم این عنوان مقاومت را یا فکر مقاومت را صادر کنیم که بعضی‌ها – از	۱۸۰
Y98M3D14N305	اشاعه‌ی خود بنیاد؛ از ویژگی‌های مقاومت	سیاسیون، از دیگران – در گوشه و کنار اعتراض می‌کنند که چرا می‌خواهید انقلاب را صادر کنید. ما انقلاب را صادر نمی‌کنیم؛ انقلاب، فکر است، اندیشه است، راه است؛ اگر موردپسند و قبول یک ملت قرار بگیرد، به‌خودی‌خود آن ملت آن را می‌پذیرد.	
Y98M3D14N306	دشمن‌زا بودن؛ از ویژگی‌های مقاومت	این را ما انکار نمی‌کنیم که چون ما ملت ایران، مقاومت را دودستی چسبیدیم و پیش رفتیم و موفق شدیم، دیگران هم به مقاومت تشویق شدند. این را	۱۸۱
Y98M3D14N307	الگوساز بودن؛ از ویژگی‌های مقاومت	صاحب‌نظران غیر ایرانی، صاحب‌نظران سیاسی بین‌المللی هم گفته‌اند و تصریح کرده‌اند. یک چهره‌ی معروف بین‌المللی تحلیلگر – که آمریکایی هم هست، همه هم اسم او را شنیده‌اید – می‌گوید که یکی از مهم‌ترین علل دشمنی آمریکا با جمهوری اسلامی همین است که جمهوری اسلامی مسیر مقاومت را در پیش گرفت و موفق شد، توفیق پیدا کرد، توانست بر موانع فائق بیاید؛ این یکی از علل دشمنی است. آنها می‌خواهند ما شکست بخوریم، آنها می‌خواهند ما منصرف بشویم، آنها می‌خواهند ما به‌عنوان تسلیم، دسته‌ای خودمان را بالا کنیم؛ چون نمی‌کنیم، دشمنی می‌کنند.	
Y98M3D14N308	مقاومت؛ عامل اصلی دشمنی آمریکا با ایران		



Y98M3D14N309	منطق، علم و دین؛ از خاستگاه‌های مقاومت	امام، مقاومت را از روی هیجان‌زدگی انتخاب نکرد، از روی احساسات زودگذر انتخاب نکرد؛ پشتوانه‌ی انتخاب مقاومت از سوی امام بزرگوار ما	۱۸۲
Y98M3D14N310	تصمیمات احساسی و هیجانی نگرفتن؛ از ملزومات تحقق مقاومت	یک پشتوانه‌ی منطقی است، پشتوانه‌ی عقلانی است، پشتوانه‌ی علمی است و البته پشتوانه‌ی دینی؛ منطق، پشت سر ایستادگی امام و مقاومت امام وجود دارد	
Y9M4D5N311	هویت ایرانی با خصوصیات اسلامی؛ از خاستگاه‌های مقاومت	اینکه می‌بینید در خبرگزاری‌های خارجی از زبان سیاستمدارها و دیپلمات‌ها و مانند این‌ها این روزها زیاد تکرار می‌شود که ایران را با فشار و تحریم و تهدید و مانند این‌ها نمی‌شود به‌زانو درآورد... ناشی از چهل سال حرکت ملت ایران است. ملت ایران از لاک توسری‌خوری و ذلتی که به او تحمیل شده بود، خودش را با انقلاب خلاص کرد؛ این لاک را شکست، آمد بیرون. هویت ایرانی با خصوصیات اسلامی در او بروز کرده،	۱۸۳
Y98M3D14N312	مقاومت، قدرتمندترین سلاح یک ملت است	یک شرط دیگر برای موفقیت این است که ما به ترفند دشمن برای تضعیف اندیشه‌ی مقاومت توجه کنیم. ببینید عزیزان من! اندیشه‌ی مقاومت، قدرتمندترین سلاح یک ملت است؛ پس طبیعی است که دشمن بخواهد این سلاح را از دست ملت ایران بگیرد؛ [لذا] روی اندیشه‌ی مقاومت شروع می‌کنند به وسوسه کردن، تردیدافکنی: «آقا، چه فایده دارد، نمی‌شود». باید	۱۸۴
Y98M3D14N313	مقابله با ترویج تفکر «ما نمی‌توانیم»؛ از ملزومات تحقق مقاومت	اندیشه‌ی مقاومت از ترفند دشمن مصون بماند و با ترفند دشمن تضعیف نشود.	
Y98M3D14N314	گسترش اندیشه مقاومت در جامعه؛ از سیاست‌های تحقق مقاومت		
Y98M3D4N315	حوزه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و نظامی؛ از حوزه‌های مقاومت	هدف مقاومت عبارت است از رسیدن به نقطه‌ی بازدارندگی. هم در اقتصاد، هم در مسائل سیاسی کشور، هم در مسائل اجتماعی، هم در مسائل نظامی باید به نقطه‌ای برسیم که این نقطه بازدارنده باشد، یعنی بتواند جوری خود را نشان بدهد که دشمن را از تعرض به ملت ایران در همه‌ی زمینه‌ها منصرف کند؛ دشمن ببیند فایده‌ای ندارد و با ملت ایران نمی‌تواند کاری بکند. ما امروز در بخش نظامی تا حدود زیادی به این بازدارندگی رسیده‌ایم.	۱۸۵
Y98M3D4N316	رسیدن به نقطه‌ی بازدارندگی، هدف مقاومت است		
Y98M3D4N317	مقاومت، قِردانی و استفاده بهینه از آنچه داریم است	راز ماندگاری جمهوری اسلامی این‌ها است؛ این خطی است که این بزرگوار، این بنده‌ی صالح خدا، در میان ما باقی گذاشت؛ خط مقاومت، خط ایستادگی، خط قِردانی از آنچه داریم.	۱۸۶
Y98M3D4N318	مقاومت، راز ماندگاری جمهوری اسلامی است		
Y98M3D4N319	مقاومت لزوماً نبرد نیست، بلکه ایستادگی و عقب‌نشینی نکردن است.	خواهش می‌کنم توجه کنید؛ ما حالا بحث «نبرد» را نمی‌کنیم، بحث «مقاومت» را می‌کنیم؛ بحث «نبرد» جداگانه است؛ من دارم ایستادگی و مقاومت و عقب‌نشینی نکردن را می‌گویم.	۱۸۷

Y98M3D4N320	مأیوس نشدن و معتقد شدن بر «ما می‌توانیم»؛ از ملزومات تحقق مقاومت.	[در منطق مقاومت]: نکته‌ی پنجم - که برای منطق مقاومت باید در نظر داشت و امام در نظر داشتند، و ما هم این را میدانیم و می‌فهمیم و محاسبه می‌کنیم - این است که مقاومت یک امر ممکن است؛ درست نقطه‌ی مقابلِ فکر غلطِ کسانی که می‌گویند و تبلیغ می‌کنند که «آقا! فایده‌ای ندارد؛ چطور می‌خواهید مقاومت کنید؟ طرف، گردن‌کلفت است، طرف قوی است.» خطای بزرگ، اینجا است؛ خطای بزرگ، این است که کسی تصور کند که در مقابل گردن‌کلفت‌های عالم نمی‌شود مقاومت کرد، نمی‌شود ایستاد... من عرض می‌کنم که این نگرش که بگویند «ما نمی‌توانیم»، ناشی از همان خطای محاسباتی‌ای است ... این اشتباه در محاسبه است... من عرض می‌کنم که ما در محاسباتی که باید در مسئله‌ی مقاومت در مقابل زورگویان عالم داشته باشیم، باید حقایق مربوط به این زورگویان را درست بدانیم، حقایق مربوط به خودمان را هم بدانیم. یکی از این حقایق، «قدرت مقاومت» است	۱۸۸
Y98M3D4N321	شناخت جبهه‌ی خودی و دشمن؛ از ملزومات تحقق مقاومت.		
Y98M3D4N323	قطعیّت نتیجه‌بخشی مقاومت؛ از ویژگی‌های مقاومت	[در منطق مقاومت]: خداوند متعال در آیات مکرّر قرآن این وعده را داده است که اهل حق، طرفداران حق، پیروز نهایی‌اند؛ آیات فراوان قرآن بر این معنا دلالت می‌کند. ممکن است قربانی بدهند اما در نهایت شکست نمی‌خورند؛ آن‌ها پیروز هستند در این صحنه؛ قربانی دارند اما ناکامی ندارند.	۱۸۹
Y98M3D4N325	کم‌هزینه بودن مقاومت نسبت به تسلیم؛ از ویژگی‌های مقاومت	[در منطق مقاومت]: مقاومت البته هزینه دارد، بدون هزینه نیست، اما هزینه‌ی تسلیم در مقابل دشمن بیشتر است از هزینه‌ی مقاومت. وقتی شما در مقابل دشمن تسلیم می‌شوید، باید هزینه بدهید... هزینه‌ی سازش، هزینه‌ی تسلیم، هزینه‌ی عدم مقاومت، از هزینه‌ی مقاومت به مراتب بیشتر است؛ هزینه‌ی مادی هم دارد، هزینه‌ی معنوی هم دارد.	۱۹۰
Y98M3D4N326	عقب نشاندن دشمن؛ از اهداف مقاومت	[در منطق مقاومت]: مقاومت موجب عقب‌نشینی دشمن می‌شود، برخلاف تسلیم. وقتی که دشمن به شما زور می‌گوید، اگر شما یک‌قدم به عقب برداشتید، او جلو می‌آید؛ بدون تردید. راه اینکه او جلو نیاید، این است که شما بایستید. ایستادگی و مقاومت کردن در مقابل زیاده‌خواهی دشمن و زورگیری دشمن و باج‌خواهی دشمن، راه جلوگیری از پیش آمدن او است؛ پس صرفه با مقاومت است.	۱۹۱
Y98M3D4N327	مقاومت، راه جلوگیری از پیش آمدن دشمن است		
Y98M3D4N328	مقاومت، واکنش طبیعی هر ملت آزاده و باشرف در مقابل تحمیل و زورگویی است	[در منطق مقاومت]: یک جزء این منطق این است که مقاومت، واکنش طبیعی هر ملت آزاده و باشرف در مقابل تحمیل و زورگویی است؛ دلیل دیگری لازم ندارد. هر ملتی که برای شرف خود، برای هویت خود، برای انسانیت خود ارزش قائل است، وقتی ببیند یک‌چیزی را می‌خواهند به او تحمیل بکنند، مقاومت می‌کند، امتناع می‌کند، ایستادگی می‌کند؛ خود این، یک دلیل مستقل و قانع‌کننده است.	۱۹۲

## ۴-۲. دسته‌بندی مفاهیم و استخراج مقوله‌ها

در این قسمت از پژوهش جهت استخراج مقوله‌های مقاومت، مفاهیم جدول پیشین در جدول ذیل متناسب با موضوع دسته‌بندی می‌شود.

جدول شماره (۲): دسته‌بندی مفاهیم بر اساس مقوله‌ها

مقوله‌ها	مفاهیم	کدها
ماهیت مقاومت	واکنش انسان‌های آزاده در برابر زورگویی- راه جلوگیری از پیش آمدن دشمن-کم هزینه بودن نسبت به تسلیم- قطعیت نتیجه بخشی- یک حقیقت است و قدرت- لزوما نبرد نیست بلکه ایستادگی است- قدردانی و استفاده بهینه از آنچه داریم- قدرتمندترین سلاح یک ملت- عامل اصلی دشمنی آمریکا با ایران-الگوساز بودن- دشمن زا بودن- اشاعه خود بنیاد- فرامیزی بودن- اندیشه ای در برابر تهاجم دشمن- ایستادگی و گم نکردن راه-مقابله با ظلم و دفاع از مظلوم-نفی ظلم و ظلم پذیری- شیوه عاقلانه برای عبور از موانع-انتخاب راه حق و عدم توقف در آن-برخورد و رویارویی اراده ها-محکم کردن ساخت‌های داخل- نتیجه بخشی بلندمدت-کم هزینه بودن مقاومت نسبت به تسلیم-اقدام متناسب با شرایط و امکانات-ایستادگی در برابر ظلم و استبداد-کم هزینه بودن نسبت به تسلیم-درون زا بودن- اتکا به منطق-معیت الهی-پیشرفت زا بودن- عدم تسلیم در برابر فشارها- ایستادگی و ادامه مسیر- الگوسازبودن- انتخاب حرف حق و ایستادگی بر آن- پیشرفت زا بودن-به‌زانو درنیامدن و عقب نشستن- ادامه دادن در مسیر درست-پیشرفتزا بودن-عقلگرایی- تأثیرگذاری بر ذهن و عمل مخاطب-الگوساز بودن-دشمنی با استعمار-داشتن اراده مستحکم در برابر دشمنان-ممانعت از تعیین سرنوشت ملت‌ها توسط دشمنان- تسلیم نشدن و تسلیم نکردن-نفی سلطه‌گری و سلطه‌پذیری-رفع اندوه و ترس از جامعه- سنت الهی-تنها راه پیروزی-گزینه عقلانی و شرعی در برابر استکبار-هنر بزرگ- حرکتی رو به جلو-مقابله با تسری سلطه-دفاع از استقلال ملی-تروریستی نبودن- ایستادگی در برابر متجاوز و عوامل استکبار-دلیل اصلی تقابل نظام سلطه با جمهوری اسلامی-نفی سلطه‌گری و سلطه‌پذیری- نلغزیدن در حوادث تلخ-نفی نظام سلطه- صراحت و بدون ملاحظه بودن-صبر و فراموش نکردن هدف-مقاومت در برابر دشمنان یعنی جهاد کبیر-اطاعت نکردن از کفار-پایبندی به ارزش‌ها-ایستادگی بر روی آرمان‌های انقلاب-تسلیم زورگویی و باج‌خواهی نشدن-امیدزا بودن-نیروبخش و توانزا بودن-احترام به بشریت-احیاکنندگی نیروی درونی یک ملت-تغییر دادن مسیر دنیا از ظلم به سوی غیرسلطه‌گری-داشتن داعیه جهانی-پیروزی مقاومت سنت الهی- تجربه محور بودن- قطعیت نصرت الهی با مقاومت- پیشرفت زا بودن- قوت انسانی و مقاومت و پافشاری- اقدام در برابر زیاده خواهی- مهم‌ترین راه رسیدن به اهداف- تدبیرگرایی- درخط مستقیم پایداری کردن- محل نزاع نظام اسلامی با سیطره جویی	-Y98M3D4N328 Y98M3D4N327- Y98M3D4N325- -Y98M3D4N323 -Y98M3D4N322 -Y98M3D4N319 -Y98M3D4N317 -Y98M3D14N312  -Y98M3D14N308 -Y98M3D14N307  -Y98M3D14N306 -Y98M3D14N305 -Y98M3D14N304 -Y98M3D14N303  -Y98M3D14N301 -Y98M3D14N300  -Y98M3D14N297 -Y98M3D14N294 -Y98M3D14N294 Y98M2D24N290 -Y98M2D24N289 Y98M1D1N279 -Y97M4D9N267 Y96M4D5N262- Y97M1D25N261- Y96M5D12N256- Y95M8D12N250- Y95M8D12N248- Y95M5D16N244- Y95M4D16N243- Y95M4D12N242- Y89M11D15N24 1- Y90M11D10N23 8- Y90M2D3N234- Y90M2D3N233- Y90M2D3N232-

	<p>قدرتها- تنها راه مقابله با تهدیدات- در راه باقی ماندن- تنها راه مقابله با مزاحمت‌ها- مقابله با سلطه قدرت‌های استکباری- موفقیت آفرینی- گم نکردن مسیر و جهت گیری- مقابله با روش‌های سازشکارانه- باج ندادن-راهی به‌سوی سعادت و کمال یک ملت- ایستادگی در برابر هویت زدایی- تنها راه دستیابی یک ملت به شرف،هویت،استقلال- پای فشردن بر موضع درست- گردن برافراشتن در برابر سلطه‌گران- راه حل مقابله با زیاده‌خواهی آمریکا- تحمل رنج برای خدا- انگیزه محور بودن- ایمان محور بودن- معیت الهی- مقابله با هوی و هوس و خودپرستی- نترسیدن از مرگ و فرار نکردن از میدان مبارزه-</p>	<p>Y90M12D10N23 0- Y89M3D14N229- Y90M6D2N226- Y90M3D14N219- D89M3D14N212- D89M3D14N211- D87M6D2N210- D88M3D3N206- Y87M1D1N202- Y87M1D1N201- Y86M5D30N196- Y85M8D21N192- Y85M7D21N190- Y85M7D21N188- Y85M1D25N178- Y85M1D6N176- Y84M2D19N173- Y93M2D31N171- Y95M3D6N170- Y95M2D1N164- Y94M4D27N160- Y94M4D27N159- Y95M12D25N15 8- Y94M4D20N154- Y95M2D1N153- Y93M11D27N15 1- Y93M11D27N15 0- Y92M4D30N149- Y95M3D3N148- Y95M3D3N144- Y95M314N143- Y92M11D28N13 8- Y92M11D28N13 7- Y94M3D2N134- Y94M3D2N133- -Y94M7D8N132 Y91M11D28N12 5- Y91M10D19N12 3- Y91M10D19N12 1- Y91M10D19N12 0- Y91M10D19N11 9- Y91M4D21N116-</p>
--	--	---

		Y91M4D21N115- Y83M8D20N110- Y93M11D19N10 6- Y83M6D31N103- -Y82M7D22N99 -Y82M5D15N98 Y82M3D27N96- Y82M3D3N94- Y81M7D17N90- Y81M6D30N87- Y80M10D19N79- Y80M9D21N78- Y80M9D21N73- Y80M2D4N66- Y80M1D1N64- Y79M8D24N56- Y79M8D24N54- Y79M7D29N51- Y77M10D24N46- Y76M10D26N44- Y76M8D14N42- Y74M2D28N35- Y72M2D1532- Y72M2D15N31- Y69M6D26N18- Y69M5D24N16- Y69M3D7N15-
اهداف مقاومت	عقب نشانیدن دشمن-رسیدن به نقطه بازدارندگی-غلبه بر موانع-تحقق حاکمیت دین خدا و مکتب الهی-بهره مند کردن نسل‌های آینده از دستاوردهای مقاومت- حفظ هویت ملی-دستیابی به افق‌های دور- عقب راندن دشمن- عقب راندن دشمن-تحقق اهداف ملت-قطعیت دستیابی به اهداف-برطرف کردن مشکلات-دستیابی به نصرت و پیروزی نهایی-مقابله با الگوزدایی از مردم ایران در منظر دنیا-دگرگون ساختن وضع دنیا-ممانعت از پیشروی دشمن-پیروزشدن-حفظ فرهنگ،هویت،شخصیت،عزت، غیرت ملی-دستیابی ملت‌ها به حقوق خود-جلوگیری از فشارهای سیاسی و اقتصادی به ملت‌ها-مقابله با دست‌اندازی به منافع ملت‌ها-تحقق عدالت اجتماعی،رسیدن به سعادت،اجرای تعالیم اسلامی،استقرار اقتصاد مستقل-به فعلیت رساندن نیروی درونی یک ملت-زمینه سازی برای ظهور-دستیابی به تمام آمال و آرزوهای ملت ایران-نیل به پیشرفت-نیل به پیشرفت ملی-صیانت از استقلال ملی-ارایه یک الگوی موفق- ناتوان سازی دشمنان-دفاع از هویت و استقلال-رسیدن به عبدالصالحین-قیام برای اقامه حق-کسب قدرت بیشتر و روحیه بهتر-دوری از خوف و ترس-ناراحت نشدن از انتقاد دیگران-دستیابی به عزت و سربلندی-دفع یا کاهش خطر-مقابله با نادیده انگاشتن منافع اقتصادی-مقابله با سلطه-نیل به پیروزی-تامین منابع صابران.	Y98M3D4N326- -Y98M3D4N316 -Y98M3D14N296 -Y98M3D14N295 Y98M1D1N278- Y97M4D9N269- -Y97M4D9N266 Y97M3D2N264- Y97M1D25N260- Y96M3D14N254- -Y96M3D14N253 Y95M8D12N249- Y89M8D19N237- Y90M12D10N23 1- Y89M7D14N225- Y89M7D14N224- Y88M3D14N221- Y89M7D27N217- Y87M5D9N207- Y87M1D1N203- Y86M3D14N193- Y95M3D2N168- Y95M2D1N163- Y92M11D28N13

		6- Y91M11D28N12 6- Y91M10D19N12 4- Y91M10D19N12 2- Y91M4D21N117- Y91M4D7N114- Y91M4D7N113- Y91M4D7N112- Y83M7D3N109- Y82M3D27N97- Y81M7D17N88- Y80M10D19N80- Y80M9D21N77- Y80M9D21N75- Y80M9D21N74- Y76M3D14N63- Y60M3D30N59- Y79M8D24N55- Y76M2D3N38- Y74M2D28N36- Y69M5D29N17-
خاستگاه مقاومت	قرآن-هویت ایرانی با خصوصیات اسلامی-منطق،علم، دین-قرآن-عقل و خرد- اندیشه های امام خمینی-حب وطن-صبر و تقوا-فقه اسلامی-احساس تکلیف خدایی و اتکال به خدای متعال-دین-اصول و پایه های اصلی انقلاب-اسلام-ایمان-تعلقات میهنی-مبانی الهی-اخلاق-قرآن-اسلام-ارزش ها- مکتب سیاسی و فلسفی امام خمینی-اسلام و تعالیم رهایی بخش آن-الهی-باورهای اسلامی و انقلابی-بصیرت- حوزه و دانشگاه-دین،ایمان، اسلام،انقلاب و آموزه های امام خمینی-ایمان و روحیه دینی-دین اسلام-اسلام و دین-ایمان و اعتقاد-ولایت-اسلام-	Y98M3D4N324- -Y9M4D5N311 -Y98M3D14N309 -Y98M3D14N299 -Y98M3D14N298 Y98M3D14N293 -Y97M8D12N273 Y97M4D9N265- Y96M4D5N263- Y89M8D19N236- Y89M7D27N214- D89M3D14N213- Y88M3D3N208- D88M3D3N205- Y94M4D27N162- Y93M11D27N15 2- Y94M9D6N142- Y95M2D29N140- Y91M4D7N111- Y83M6D31N104- Y82M7D22N100- Y81M11D1N91- Y80M9D21N77- Y80M6D10N71- Y80M2D16N67- Y60M9D27N60- Y36M7D5N57-

		<p>Y78M6D8N50- Y78M2D28N49- Y76M3D15N41- Y72M2D15N30- Y74M2D28N34- Y70M3D14N21-</p>
ملزومات مقاومت	<p>شناخت جبهه خودی و دشمن-مأیوس نشدن و اعتقاد به شعار ما می‌توانیم-گسترش اندیشه مقاومت در جامعه-مقابله با تفکر ما نمی‌توانیم-تصمیمات احساسی و هیجانی نگرفتن-داشتن اقتصاد قوی-تبلیغ و ترویج نظریه مقاومت در جامعه-تقابل با ظلم و استکبار-گسترش فرهنگ شهادت-شجاعت و نترسیدن-حفظ تقوا-دوری از عقب‌نشینی-امتناع از دریافت کمک‌های خارجی-دستیابی به پیشرفت‌های علمی و برنامه‌ریزی جهت پیشرفت علمی کشور-علم، قدرت، فناوری‌های پیشرفته، سرمایه انسانی، قدرت تبلیغات، ابزارهای ارتباطی-مقابله با ترویج ابتذال-احساس اعتمادبه‌نفس و عزت ملی-حضور مردم و رفع شکاف‌های میان مردم و نظام-نگه داشتن مردم در صحنه-پایبندی محکم به اسلام-پایبندی به هدف، طمع نورزیدن، نترسیدن از دشمن، دل‌ن بستن به امتیازات دشمن-عقب‌نشستن از اهداف-حفاظت از هویت، فرهنگ و سنت‌های ملی-مجهز شدن به علم-آگاهی و بصیرت-نترسیدن از خطرات و داشتن شجاعت-ارتباط با خدا-ثبات بخشی به جمهوری اسلامی-فداکاری در راه مقابله با استکبار-ترویج فرهنگ خودباوری-مأیوس نشدن از تلاش و اعتقاد به ما می‌توانیم-لزوم الگوسازی در حوزه مقاومت برای دیگر ملت‌ها-لزوم حفظ هویت و باطن-تمسک به قرآن-گسترش فعالیت‌های فرهنگی بین جوانان-سرکوب شدن دشمن و کسب نصرت الهی-تقویت مبانی ایمانی و اعتقادی مردم-مقابله با تفرقه افکنی-حمایت از دولت‌های سلطه ستیز-حفظ انسجام و اتحاد مردم و نظام-تربیت و مهار نفس-عمل بر اساس منطق-آگاهی و بصیرت-گم نکردن خود و مسیر-توکل بر خدا، شجاعت، شهادت‌طلبی، فداکاری-نترسیدن از مرگ-مراقبت از میزان معنویات-تحقق مقاومت از طریق تقویت بخشیدن بنیانها-مقابله با رسوخ باورهای سلطه‌پذیری-مقابله با وسوسه کنندگان-تحقق خسارت-عزم و اراده و سینه سپر کردن-تقویت رابطه با خدا-زنده کردن اسلام در زندگی مردم-بصیرت، هوشمندی، قدرت فهم و بینایی-هوشمندی و تیزنگری.</p>	<p>-Y98M3D4N321 -Y98M3D4N320 -Y98M3D14N314 -Y98M3D14N313  -Y98M3D14N310 Y97M11D22N27 -7 -Y97M8D12N275 -Y97M6D18N271 Y97M9D21N274- Y96M12D24N25 9- Y96M1D30N251- Y89M5D31N240- Y90M3D14N239- Y90M6D2N228- Y89M7D14N223- Y90M5D15N222- Y88M3D14N220- Y89M7D27N217- Y88M3D3N209- Y88M12D8N215- Y87M5D9N204- Y87M5D9N200- Y88M2D22N199- D86M6D4N197- Y86M3D14N194- Y85M8D21N191- Y85M1D6N177- Y84M6D8N175- Y95M3D2N169- Y94M4D27N161- Y93M3D14N157- Y93M3D14N156- Y94M4D20N155- Y95M3D3N145- Y95M2D29N141- Y93M1D1N139- Y94M10D19N13 5- Y92M3D14N130 - Y92M3D14N129- Y92M3D14N128- Y92M2D28N127- Y91M7D24N118-</p>

		<p>Y93M11D19N10 8- Y83M4D16N102- Y82M3D14N95- Y82M3D3N93- Y82M1D1N92- Y81M7D17N89- Y81M3D7N85- Y80M6D10N72- Y80M2D16N68- Y80M2D4N65- Y79M7D29N52- Y76M9D13N43- Y71M6D4N28- Y70M1D26N20- Y61M1D26N1-</p>
حوزه‌های مقاومت	<p>سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و نظامی-داخلی و خارجی-اقتصاد-اقتصاد-اقتصاد قوی- نظامی، سیاسی، جنگ اراده‌ها - اقتصادی، سیاسی، فرهنگی-نظامی، سیاسی، امنیتی، فرهنگی-نظامی، امنیتی، فرهنگی-علمی-سیاسی، تبلیغاتی، روانی، نظامی - درونی و بیرونی - عقب‌نشینی تکنیکی-فرهنگی، سیاسی، اقتصادی- سیاست، هنر، فرهنگ، اقتصاد- نرمش قهرمانانه در چارچوب خطوط قرمز و آرمان‌های نظام -مقاومت دیپلماتیک-فرهنگی، اقتصادی، علمی-فرهنگ، اقتصاد، سیاست- روانی-نظامی، رسانه‌ای، روانی-فرهنگ، سیاست، اقتصاد-هوشمندانه.</p>	<p>-Y98M3D4N315 -Y98M3D14N293 - Y98M3D4N292 Y98M3D4N291- Y97M11D22N27 6- Y96M9D15N258- -Y96M3D14N255 Y95M5D31N246- Y95M5D31N245- Y90M6D2N227- -Y87M2D14N198 Y84M6D8N174- Y84M2D19N172- Y95M2D1N165- Y95M3D3N146- Y92M4D16N131- Y93M11D19N10 7- Y83M4D1N101- Y81M3D7N86- Y80M11D11N82- Y80M10D19N81- Y79M8D24N53- Y78M1D28N48-</p>



### ۳-۴. محوری بندی مقوله‌ها

در این قسمت از پژوهش مقوله‌های کلی به مقوله‌های جزئی‌تری که دارای بسامد بالایی بوده‌اند، محوربندی می‌شوند.

جدول شماره (۳): محوربندی مقوله‌ها

مقوله‌های کلی	مقوله‌های جزئی
ماهیت مقاومت	استمرار مسیر و عدم توقف
	الگوسازی
	انگیزه سازی
	سختی و دشواری
	ایمان محوری
	فرامرزى
	عقلانیت
	عدم سلطه‌گری و سلطه‌پذیری
	کم‌هزینه‌تر بودن نسبت به تسلیم
	عدم انفعال در برابر دشمن
	احیاگری ملت‌های خفته
	معیت نصرت الهی
	عدم وابستگی تام به امکانات مادی
	استفاده بهینه از امکانات
	درون‌زایی
	شجاعت و عدم ترس از مرگ
	دفاع از استقلال ملت‌ها
	قطعیت نیل به اهداف
اثربخشی بلندمدت	
اهداف مقاومت	مقابله با ظلم و حمایت از مظلوم
	مقاومت در برابر بیگانگان
	حفظ اسلام و تعالیم آن
	تامین منافع، مصالح و حقوق ملی
	استقلال ملل
	نیل به پیشرفت
	افزایش قدرت ملی
	مقابله با سلطه و زورگویی

	بهره‌مندی آیندگان از دستاوردها
	عقب راندن دشمن
	تحقق حاکمیت دین خدا بر روی زمین
	حفظ هویت ملی
	مقابله با مشکلات، سختی‌ها، تهدیدها
الزامات مقاومت	انسجام مردم و نظام
	خستگی‌ناپذیری
	اخلاص و فداکاری
	وجود رهبران - تبعیت از رهبران
	نهراسیدن از مرگ - شهادت‌طلبی
	بصیرت - هوشمندی-بینایی
	عدم ناامیدی -ایمان به تحقق
	امتناع از دریافت کمک‌های خارجی
	تقویت مبانی اعتقادی- مراقبت از معنویت
	عدم طمع به داشته‌های دشمن
	تقویت اقتصاد
	پشتیبانی مادی و معنوی از عاملین مقاومت
	کوچک نشمردن دشمن
	گسترش فعالیت‌های فرهنگی بین جوانان
خاستگاه مقاومت	حوزه - مسجد
	دانشگاه - علم
	اندیشه‌های دینی و سیاسی امام خمینی (قدس سره) - ولایت
	اسلام - دین - ایمان - ارزش‌های اسلامی - قرآن
	قدرت الهی - تکلیف الهی
	روحیه : سازش‌ناپذیری، ستم‌ناپذیری، حزب الهی
	امر به معروف و نهی از منکر
	تعلقات ملی - هویت ایرانی اسلامی
	منطق - عقل - خرد
	صبر - تقوا

	انقلاب
حوزه‌های مقاومت	اقتصادی
	سیاسی
	فرهنگی
	روانی
	هنری
	دیپلماتیک
	علمی
	رسانه‌ای
	امنیتی
	اجتماعی

#### ۴-۴. تحلیل

تحلیل بیانات مقام معظم رهبری نشانگر آن است که ایشان مفهوم «مقاومت» را منحصر و محدود به یک منطقه جغرافیایی یا یک کشور نمی‌کنند بلکه آن را مفهومی فراگیر و موسع ارزیابی می‌کنند. از نظر ایشان مقاومت در منطقه غرب آسیا خاستگاه اسلامی دارد و موفق گفتمان مقاومت ماحصل اعتقاد کنش‌گران آن مؤلفه‌های فراگفتمانی هم‌چون باور به نصرت الهی، فرهنگ شهادت و... است. از منظر ایشان تحقق کامل مقاومت منوط به شکل‌گیری دولت‌های مقاومت است. دولت‌هایی که با ابزار نظامی بیگانگان را اخراج کنند و با ابزارهای مختلف نظیر اقتصادی و سیاسی و... به هم‌گرایی برسند.

#### نتیجه‌گیری

در این پژوهش بیانات مقام معظم رهبری پیرامون مقاومت مورد بررسی قرار گرفت. در ابتدا مفاهیم مرتبط با مقاومت استخراج و در چند مرحله کدگذاری و دسته‌بندی شد. در نهایت به این نتیجه می‌رسیم که مقاومت در اندیشه مقام معظم رهبری دارای حوزه‌های گسترده‌ی نظیر سیاسی، نظامی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، علمی، دیپلماتیک، رسانه‌ای، تبلیغاتی و حتی هنری است. از منظر ایشان مولفه اصلی موفقیت مقاومت در غرب آسیا، قوت نظامی محور مقاومت با هدف اخراج بیگانگان از منطقه با اتکا به آموزه‌های اسلامی بوده است. در نگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی، محور مقاومت پس از اخراج کامل بیگانگان از غرب آسیا باید راهبرد اعمالی خود را «تشکیل دولت مقاومت» قرار بدهد.

## کتاب‌نامه

اخوان، پیمان، جعفری، مصطفی (۱۳۸۵). «نظریه‌پردازی و آزمایش نظریه‌ها در حوزه مدیریت دانش»، فصلنامه مدیریت، ۴ (۱۶) - ۱۵، ۶۵ - ۴۵.

ازکیا، مصطفی، ایمانی جاجرمی، حسین (۱۳۹۰). روش‌های کاربردی تحقیق، کاربرد نظریه مبنایی، جلد دوم، چاپ اول، تهران: کیان.

استربرگ، کریستین جی (۱۳۸۴). روش‌های تحقیق کیفی در علوم اجتماعی، ترجمه احمد احمدپور و علی شماعی، یزد. خامنه‌ای، سیدعلی (1363/01/26). بیانات در چهارمین کنگره بین‌المللی نهج‌البلاغه، لینک:

۲۳۳۴۸farsi.khamenei.ir/speech-content?id=

خامنه‌ای، سیدعلی (۱۳۶۵/۰۶/۱۴). بیانات در هشتمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد، لینک:

۲۰۸۳۳https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=

خامنه‌ای، سیدعلی (۱۳۶۸/۱۱/۱۹). بیانات در دیدار جمعی از فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در روز نیروی هوایی، لینک:

۲۲۶۵https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=

خامنه‌ای، سیدعلی (۱۳۶۹/۰۲/۱۲). بیانات در دیدار معلمان و کارگران، لینک:

۲۳۰۴https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=

خامنه‌ای، سیدعلی (۱۳۶۹/۰۵/۲۴). سخنرانی در دیدار با مسؤولان بنیاد شهید، جمعی از اساتید و دانشجویان دانشگاهها و اقشار مختلف مردم، لینک:

۲۳۴۱https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=

خامنه‌ای، سیدعلی (۱۳۹۸/۰۳/۱۴). بیانات در مراسم سی‌امین سالگرد رحلت امام خمینی (رحمه‌الله)، لینک:

۴۲۷۵۸https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=

خامنه‌ای، سیدعلی (۱۳۹۶/۰۲/۲۰). بیانات در دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین (علیه‌السلام)، لینک:

۳۶۴۹۰https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=

خامنه‌ای، سیدعلی (۱۳۹۹/۱۰/۱۹). بیانات در سخنرانی تلویزیونی در سالروز قیام ۱۹ دی، لینک:

۴۷۰۶۶ <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=>

خامنه‌ای، سیدعلی ( ۱۳۹۹/۰۶/۳۱). بیانات در ارتباط تصویری با شرکت‌کنندگان در آئین تجلیل از پیشکسوتان دفاع مقدس، لینک:

۴۶۵۲۵ <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=>

خامنه‌ای، سیدعلی ( ۱۳۹۹/۰۲/۲۸). بیانات در ارتباط تصویری با نمایندگان تشکل‌های دانشجویی، لینک:

۴۵۶۳۹ <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=>

خامنه‌ای، سیدعلی ( ۱۳۹۷/۰۳/۰۷). بیانات در دیدار جمعی از دانشجویان، لینک:

۳۹۷۱۰ <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=>

خامنه‌ای، سیدعلی ( ۱۳۹۶/۱۰/۱۲). دیدار جمعی از خانواده‌های شهدا، لینک:

۳۸۶۲۳ <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=>

خامنه‌ای، سیدعلی ( ۱۳۹۵/۰۹/۰۳). بیانات در دیدار بسیجیان، لینک:

۳۴۹۹۵ <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=>

خامنه‌ای، سیدعلی ( ۱۳۸۸/۰۹/۲۲). بیانات در دیدار با جمعی از طلاب و روحانیون، لینک:

۸۵۱۳ <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=>

خامنه‌ای، سیدعلی ( ۱۳۹۸/۰۸/۲۴). بیانات در دیدار مسئولان نظام و میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی، لینک:

۴۴۰۱۶ <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=>

خامنه‌ای، سیدعلی ( ۱۳۷۹/۰۶/۱۹). بیانات در دیدار جمعی از پرستاران، لینک:

۲۸۵۲ <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=>

خامنه‌ای، سیدعلی ( ۱۳۹۶/۰۹/۰۳). سخنرانی در دیدار جمعی از آزادگان، لینک:

۲۳۸۴ <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=>

خامنه‌ای، سیدعلی ( ۱۳۹۶/۰۳/۱۷). بیانات در دیدار جمعی از دانشجویان، لینک:

۳۶۷۷۵ <https://farsi.khamenei.ir/speech-content?id=>

خامنه‌ای، سیدعلی ( ۱۳۸۰/۰۲/۰۴). بیانات در مراسم گشایش کنفرانس بین‌المللی حمایت از انتفاضه فلسطین، لینک:

- دهخدا، علی اکبر (۱۳۴۵). فرهنگ لغت دهخدا. تهران: موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران.
- ذکایی، سعید (۱۳۸۱). «نظریه و روش در تحقیقات کیفی»، فصلنامه علوم اجتماعی، ۹ (۱۷)، ۴۱-۶۹.
- رشیدی، حسن، ازکیا، مصطفی؛ و وثوقی، منصور (۱۳۹۶). «بررسی جامعه‌شناختی تأثیرات دوگانه بر هویت قومی»، فصلنامه علمی راهبرد اجتماعی فرهنگی، ۶ (۲۴)، ۲۶۳-۲۹۰.
- رضاخواه، علیرضا (۱۳۹۲). «بیداری اسلامی و آینده محور مقاومت»، مجله زمان، ۳۲، ۳۳-۳۲.
- شاهقلیان قهفرخی، رضا؛ سلیمانی، باقر (۱۳۹۹). «شناسایی مؤلفه‌های حمایت از نهضت‌های آزادی‌بخش و محور مقاومت و تأثیرسنجی آن بر امنیت جمهوری اسلامی ایران» ۱۳ (۴۸)، ۷۷-۱۰۷.
- شیرودی، مرتضی (۱۳۹۱). «رهیافت حضرت امام خمینی (ره) در تولید دانش سیاسی بومی»، فصلنامه مطالعات معرفتی در دانشگاه اسلامی، ۱۶ (۵۱)، ۲۱۳-۲۳۱.
- عباسی، مجید؛ حبیبی، سیدمهدی و پارسا، سارا (۱۳۹۲). «نظریه موازنه تهدید: دلایل ساختاری شکل‌گیری و گسترش اسلام سیاسی و مقاومت اسلامی در خاورمیانه»، فصلنامه علمی رهیافت انقلاب اسلامی، ۷ (۲۳)، ۱۳۶-۱۵۵.
- محمدی، محمود (۱۳۹۲). «اسلام‌گرایی: گفتمان مقاومت»، فصلنامه علمی جامعه‌شناسی تاریخی، ۵ (۲)، ۷۱-۹۱.
- منصوریان، یزدان (۱۳۸۵). «گراند تئوری چیست و چه کاربردی دارد، ویژه‌نامه همایش علم اطلاعات و جامعه‌اطلاعاتی، اصفهان.
- مهدی پور، آسیه (۱۳۹۸). تبیین مدل مفهومی مقاومت در اندیشه آیت الله خامنه‌ای، نشریه علمی دانش سیاسی، ۱۵ (۲)، ۵۳۹-۵۵۶.
- مهرابی، امیرحمزه؛ و خنیفر، حسین؛ و امیری، علی‌نقی؛ و زارعی‌متین، حسن؛ و جندقی، غلامرضا (۱۳۹۰). «معرفی روش‌شناسی نظریه داده‌بنیاد برای تحقیقات اسلامی»، فصلنامه علمی مدیریت فرهنگ‌سازمانی، ۹ (۲۳)، ۵-۳۰.
- مهری، کریم (۱۳۹۵). «دولت اسلامی بر اساس بیانات مقام معظم رهبری: روش نظریه‌پردازی داده‌بنیاد»، فصلنامه علمی دانش سیاسی، ۱۲ (۲)، ۳۱-۵۸.
- ناظمی اردکانی، مهدی؛ خالدیان، صفرعلی (۱۳۹۷). «مؤلفه‌های فرهنگی گفتمان مقاومت اسلامی در جهان اسلام»، فصلنامه علمی مطالعات سیاسی جهان اسلام، ۷ (۲۶)، ۸۶-۵۹.

- Allan, G. (2003), "A critique of using grounded theory as a research method", *Electronic Journal of Business Research Methods*, Vol. 2 No. 1, pp. 1-10.
- Couture, Mélanie (2003). « La recherche qualitative : introduction à la théorisation ancrée », *interactions*. 7(2):127-133

- De Smet and al. (2019). «A Grounded Theory Analysis of Depressed Patients' Perspectives on Non-improvement in Psychotherapy», *Front. Psychol.* 10:588. doi: 10.3389/fpsyg.2019.00588
- Miles, M. and Huberman, A. (2002), "Qualitative data analysis: a sourcebook of new methods, Sage London; Beverly Hills.
- Sousa.C.A.A Headriks.,P.H.j(2006),the need for grounded theory in developing a knowledge based view of organization research methods,Vol.9,No 3,pp315-338.